

Kookt elektrisch

Aan de noordzijde van de Velperweg, voor de heg van nummer 145c, ligt in het trottoir een stoeptegels waarin de woorden “KOOKT ELECTRISCH” zijn gebeiteld. In de stad zijn er hier en daar nog meer van deze stoeptegels te vinden, maar de meeste zijn inmiddels vervangen. Dat is ook in onze wijken gebeurd, want met de renovatie van de straten in het kader van het project “Buitengewoon beter” zijn ze – op die op de Velperweg na – opgeruimd, terwijl er een grote kans is dat het exemplaar op de Velperweg de herinrichting van die weg in 2024 niet zal overleven.

Je zou kunnen denken dat de spreuk op de tegel in deze tijd van zonnepanelen en warmtepompen een actuele aansporing is om van het gas af te gaan, maar niets is minder waar. De tegel is even oud als onze wijk en dus inmiddels meer dan 90 jaar oud. De geschiedenis ervan begint in 1906, toen Gemeente Electriciteits Bedrijf van Arnhem een elektriciteitscentrale in bedrijf stelde. In de eerste jaren werd elektriciteit vrijwel uitsluitend gebruikt voor het aandrijven van machines, omdat de kosten van het gebruik van electriciteit voor verlichting van woonhuizen te hoog waren. Verlaging van de prijs zorgde er pas tien jaar later voor dat men begon over te stappen van gas- naar elektrische verlichting. Rond 1920 hadden in Arnhem 2000 huishoudens een aansluiting op het electriciteitsnet voor de verlichting van hun woning. Op een elektrisch fornuis werd echter niet gekookt. In Arnhem telde het Gemeente Electriciteits Bedrijf begin 1930 niet meer dan tien gezinnen die van die voorziening gebruik maakten. Maar er was een verandering op til. Op de Nijverheidsschool voor Meisjes aan de Rijnkade werden dat jaar vergelijkende proeven gehouden met koken op kolen, petroleum, gas en elektriciteit. De proef bestond uit het bereiden van een

driegangenmenu (vooraf vermicellisoep, daarna varkenslapjes met spruitjes en gekookte aardappelen, en als toetje vanillevla met bitterkoekjes), een tweegangenmenu (witlof met aardappelen en rijstebrij), en een serie van acht flensjes. Het bereiden van deze maaltijden op een elektrisch fornuis bleek technisch en economisch dermate gunstig dat het Arnhemse GEB en de Gelderse PGEM besloten een forse reclamecampagne op te zetten om het elektrisch koken te propageren. En zo werden toonzalen geopend, kookdemonstraties georganiseerd, verschenen tussen 1931 en 1935 met grote regelmaat grote advertenties in de krant die de gunstige prijs, de afwezigheid van roet en damp in de keuken en de smakelijke resultaten van het elektrisch koken propageerden, en werden de stoeptegels geplaatst waarvan er nu nog een op de Velperweg is terug te vinden.

„Ik kreeg fijn een
voelbal van moeder.
Ze zegt: ze
had zo'n
voordeelige
maand.
Dat komt
door het
electrisch
fornuis.
En ik
baf
maar
even!”

't Was moeder inderdaad erg meegefallen.
Aan alle kanten bleek electrisch koken voordeel
op te leveren: voordeel aan tijd, aan voedzaamheid
en smakelijkheid van 't eten - en zelfs voordeel
aan geld. Want een electrisch fornuis gebruikt
weinig stroom. En bij electrisch koken geldt het
lage vastrechtstarief van 4 ct. per K.W.U. ook voor
licht en alle verdere huishoudelijke doeleinden.
Een directe besparing hierop!

**SPAAR TIJD
EN GELD:
KOOK
ELECTRISCH!**

N.V. PROV. GELDERSCHE ELECTRICITEITS-MAATSCHAPPIJ
TOONZALEN: Arnhem, Utrechtschestr. 55 a - Apeldoorn, Deventerstr. 22 - Doetinchem, Grutstr. 31 - Tiel, Koornmarkt 16

Arnhemsche Courant 5 oktober 1934